

ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR VOSITASIDA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH MASALALARI.

Islomov Muxammad Husniddin o'g'li
Jizzax politexnika instituti assistenti

Annotatsiya: *Korrupsiya har qanday davlat va jamiyat taraqqiyotiga jiddiy xavf soluvchi muammolardan biri hisoblanadi. U iqtisodiy o'sishni sekinlashtiradi, davlat boshqaruvi samaradorligini pasaytiradi hamda jamiyatdagi adolat va tenglik prinsiplariga putur yetkazadi. Zamonaviy texnologiyalar esa korrupsiyaga qarshi kurashda samarali vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Raqamlashtirish, sun'iy intellekt, blokchain texnologiyalari va elektron hukumat tizimlari korrupsiya risklarini kamaytirishga, shaffoflikni oshirishga va hisobdorlikni ta'minlashga yordam beradi.*

Kalit so'z: *davlat va jamiyat, taraqqiyot, muammo, iqtisodiy o'sish, boshqaruv, samaradorlig, adolat va tenglik, zamonaviy texnologiyalar, korrupsiya, korrupsiyaga qarshi kurash, raqamlashtirish, sun'iy intellekt, blokchain texnologiyalari, elektron hukumat tizimlari, shaffoflik.*

ISSUES OF FIGHTING CORRUPTION THROUGH MODERN TECHNOLOGIES.

Islamov is the son of Muhammed Husniddin
Assistant of Jizzakh Polytechnic Institute

Abstract: *Corruption is one of the problems that seriously threatens the development of any state and society. It slows down economic growth, reduces the efficiency of public administration, and undermines the principles of justice and equality in society. Modern technologies are proving to be an effective tool in the fight against corruption. Digitization, artificial intelligence, blockchain technologies,*

and e-government systems help reduce corruption risks, increase transparency, and ensure accountability.

***Keywords:** state and society, development, problem, economic growth, governance, efficiency, justice and equality, modern technology, corruption, fight against corruption, digitalization, artificial intelligence, blockchain technologies, e-government systems, transparency .*

ПРОБЛЕМЫ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ С ПОМОЩЬЮ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.

Исламов М.Х.

Преподаватель Джизакского политехнического института

Аннотация: Коррупция является одной из проблем, которая серьезно угрожает развитию любого государства и общества. Она замедляет экономический рост, снижает эффективность государственного управления и подрывает принципы справедливости и равенства в обществе. Современные технологии оказываются эффективным инструментом в борьбе с коррупцией. Цифровизация, искусственный интеллект, блокчейн-технологии и системы электронного правительства помогают снизить риски коррупции, повысить прозрачность и обеспечить подотчетность.

Ключевые слова: государство и общество, развитие, проблема, экономический рост, управление, эффективность, справедливость и равенство, современные технологии, коррупция, борьба с коррупцией, цифровизация, искусственный интеллект, блокчейн-технологии, системы электронного правительства, прозрачность.

Zamonaviy texnologiyalar va ularning imkoniyatlari

1. Elektron hukumat tizimlari - Elektron hukumat fuqarolar va davlat tashkilotlari o'rtasidagi muloqot va xizmatlarni avtomatlashtirish orqali inson omilini

kamaytiradi. Bu esa korrupsiya uchun imkoniyatlarni cheklaydi. Elektron davlat xizmatlari:

- Hujjatlarni to'ldirish va taqdim etishda inson omilini kamaytiradi;
- Xizmatlarning tezkor va shaffof taqdim etilishini ta'minlaydi;
- Qog'ozbozlikni kamaytirib, xarajatlarni qisqartiradi.

Masalan, O'zbekistonda "Yagona interaktiv davlat xizmatlari portal" orqali ko'plab xizmatlar onlayn tarzda taqdim etilishi natijasida xizmatlar uchun ortiqcha to'lovlarning oldi olinmoqda.

2. Blokchain texnologiyasi - Blockchain - bu haqiqiy hayotdagi voqealar haqidagi ma'lumotlarni saqlaydigan bugalteriya ma'lumotlar bazasi. Uni soxtalashtirish yoki o'chirish mumkin emas, lekin barcha yozilgan voqealarni tekshirish mumkin. Blokchain texnologiyasi korrupsiya muammosini yechishda katta imkoniyatlarga ega. Blokchain orqali amalga oshiriladigan tranzaktsiyalar shaffof va o'zgartirilmas xususiyatga ega bo'ladi.

Bu texnologiyaning afzalliklari:

- Ma'lumotlar o'zgartirilmasligi tufayli hujjatlar soxtalashtirilishining oldi olinadi;
- Barcha tranzaktsiyalar izohli bo'lib, kuzatib borish mumkin;
- Davlat xaridlarida va shartnomalarda shaffoflik ta'minlanadi.

Masalan, dunyoning ayrim davlatlari davlat xaridlari va tender tizimlarini blokchain texnologiyasi asosida yuritishni boshlab yuborgan.

3. "Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar tahlili" - Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar tahlili korrupsiyaga qarshi kurashda yangi yondashuvlarni taqdim etmoqda. Bu texnologiyalar yordamida korrupsiya risklari oldindan aniqlanadi va prognoz qilinadi. Sun'iy intellekt yordamida:

- Korrupsiya xavfini yuqori darajada aniqlash mumkin;
- Moliyaviy operatsiyalar va davlat xarajatlarining shaffofligini nazorat qilish osonlashadi;

- Ma'lumotlar bazalari orqali noqonuniy harakatlarni aniqlash mumkin.

Misol sifatida, sun'iy intellekt yordamida davlat amaldorlarining moliyaviy faoliyatini kuzatish va daromadlari manbasini tahlil qilish amaliyotini keltirish mumkin.

4. "Raqamli kuzatuv tizimlari" - Raqamli kuzatuv tizimlari korrupsiyaga oid noqonuniy harakatlarni real vaqt rejimida aniqlash imkonini beradi. Ushbu tizimlar orqali:

- Davlat amaldorlarining faoliyati onlayn tarzda nazorat qilinadi;
- Byudjet mablag'larining to'g'ri sarflanishi ustidan nazorat o'rnatiladi;
- Jinoyatchilik va huquqbuzarliklarning oldi olinadi.

Korrupsiyaga qarshi kurashda texnologiyalarning afzalliklari

1. "Shaffoflikning oshishi": Zamonaviy texnologiyalar orqali davlat va jamiyat o'rtasidagi aloqalar shaffoflashadi.

2. "Inson omilining kamayishi": Avtomatlashtirilgan tizimlar orqali inson aralashuvini kamaytirib, korrupsiya riskini pasaytirish mumkin.

3. "Tezkor va samarali nazorat": Sun'iy intellekt va blokchain texnologiyalari orqali moliyaviy operatsiyalar tez va aniq nazorat qilinadi.

4. "Fuqarolarning ishtiroki": Texnologiyalar fuqarolarga davlat boshqaruvida faol ishtirok etish imkonini beradi.

Xulosa. Zamonaviy texnologiyalar korrupsiyaga qarshi kurashda samarali va muhim vosita hisoblanadi. Elektron hukumat, blokcheyn, sun'iy intellekt va boshqa innovatsion texnologiyalar orqali shaffoflikni oshirish, hisobdorlikni ta'minlash va korrupsiya risklarini kamaytirish mumkin. Ushbu texnologiyalarning to'g'ri va keng qo'llanilishi natijasida davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish hamda jamiyatda adolat va ishonchni mustahkamlash mumkin. Shu boisdan, korrupsiyaga qarshi kurashda texnologiyalarni keng joriy etish dolzarb masala hisoblanadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Islomov, M. (2024). CHARACTERISTICS OF RADIO WAVE PROPAGATION IN URBAN CONDITIONS. *Modern Science and Research*, 3(1), 45-47.
2. Исломов, М. Х. (2024). ОПТИЧЕСКИЕ ИЗОЛЯТОРЫ. ВНЕШНИЕ ОПТИЧЕСКИЕ МОДУЛЯТОРЫ. *Экономика и социум*, (3-2 (118)), 637-639.
3. Сидоров, В. В., & Кузнецова, М. И. (2021). Использование современных информационных технологий для предотвращения коррупции в государственном секторе. *Государственное управление и инновации*, 12(4), 23-30.
4. Захаров, О. Н., & Михайлов, А. В. (2020). Борьба с коррупцией с помощью блокчейн-технологий: вызовы и решения. *Экономика и право*, 54(6), 134-141.
5. Тимофеев, И. Л., & Морозов, Ю. С. (2019). Развитие технологий для повышения прозрачности государственных процессов и борьбы с коррупцией. *Право и государство*, 18(3), 73-80.